

## Notitie

Aan : het Presidium  
Van : Geert Andringa, griffier  
Datum : 4 oktober 2022  
Onderwerp: Verkiezingsreclame  
Bijlage(n) : 1. Nota reclamebeleid Achtkarspelen  
2. concept nieuwe beleidsregels vast te stellen door BenW

---

Op 3 maart 2022 heeft het presidium het besluit genomen om met het oog op de verkiezingen van Provinciale Staten op 15 maart 2023 te evalueren of er meer mogelijkheden moeten komen om in de openbare ruimte campagne te voeren. Het beleid van Achtkarspelen om borden te plaatsen op en aan de weg is vrij strikt, vaak minder ruim dan bij buurgemeentes en dat zorgt ervoor dat -zoals er in het verslag van het presidium staat- *"de randen worden opgezocht en dan krijg je uitwassen"*.

### A. Korte samenvatting van het huidige beleid

#### I. (Gemeentelijke) Aanplakborden

- In Buitenpost en Surhuisterveen staan 3 aanplakborden, in Harkema 2 en in de andere dorpen 1. Voor de locaties zie bijlage 1.
- De aanplakborden zijn 1,7 meter hoog en 2,5 meter breed. Afhankelijk van het aantal partijen dat meedoet aan de verkiezingen is het formaat A1 (60x84) of A2 (42x60).
- De gemeente plaatst de aanplakborden 4 weken vóór de verkiezingen.
- De MOA brengt de affiches aan op de aanplakborden.

#### II. Verkiezingsreclame op particuliere grond

- Voor het plaatsen van politieke reclame-uitingen op privéterrein moet de eigenaar schriftelijk toestemming geven.
- Politieke reclame-uitingen op privéterrein mogen niet aan de weg worden geplaatst, als de bruikbaarheid of de veiligheid van de weg in gevaar komt.
- Politieke reclame-uitingen op privéterrein mogen niet dusdanig worden geplaatst dat inwoners daarvan hinder ondervinden in hun woon- en leefklimaat (de borden worden geplaatst op minimaal 10 meter vanaf de erfgrans).

#### III. Sandwichborden

Sandwichborden of andere uitingen van verkiezingsreclame op gemeentegrond en op, aan en langs de openbare weg zijn niet toegestaan.

### B. Overwegingen voor een versoepeling van het beleid

1. in de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen van '22 is er verwarring ontstaan over de toegestane grootte van de verkiezingsaffiches (A1 of A2) op de borden.

2. Partijen zetten in maart '22 aanhangwagens met affiches op (o.a.) parkeerterreinen op gemeentegrond langs de openbare weg.
3. Her en der stonden er tijdens de gemeenteraadsverkiezingen sandwichborden op gemeentegrond langs de openbare weg met afbeeldingen van landelijke lijsttrekkers.
4. De huidige regels zijn niet duidelijk als het gaat om handhaving.
5. In de meeste gemeenten zijn sandwichborden wel toegestaan.
6. In 8K zijn sandwichborden (zie bijlage 1 paragraaf 3.2 nota reclamebeleid) voor handelsreclame wel toegestaan.
7. Het is juridisch lastig uit te leggen waarom sandwichborden voor handelsreclame wel zijn toegestaan en voor verkiezingsreclame niet, terwijl verkiezingsreclame misschien niet in alle gevallen maar wel eerder valt onder de vrijheid van meningsuiting.
8. Op 3 maart 2022 was er in het presidium draagvlak voor een versoepeling van het beleid.

### C. Concrete voorstellen voor nieuw beleid

1. In te stemmen met de verruiming om vier weken vóór de verkiezingen het plaatsen van sandwichborden en driehoeksborden toe te staan.  
Argument:  
*1.1 zie overwegingen 5-8.*  
 Zie ook artikel 5 van de conceptbeleidsregels.
2. Geen spandoeken of andere reclame (bijv. op aanhangwagens) toe te staan op de openbare weg.  
Argumenten:  
*2.1. Deze voorzien naar mijn idee niet in een behoefte.*  
*2.2. De verkeersveiligheid is al snel in het geding.*  
 Zie ook artikel 6 van de conceptbeleidsregels.
3. Expliciet vast te leggen dat de gemeente verkiezingsreclame die niet voldoet aan de beleidsregels verwijdt.  
Argument:  
*3.1 zie overweging 4.*  
 Zie ook artikel 8 van de conceptbeleidsregels.
4. Het college te vragen de beleidsregels vast te stellen overeenkomstig de conceptbeleidsregels in de bijlage.  
Argumenten:  
*4.1. Het college is bevoegd gezag (reclame)vergunningen te verlenen en dus ook bevoegd gezag om beleidsregels vast te stellen en bekend te maken.*  
*4.2. Als het college de beleidsregels vaststelt zijn de (nieuwe) regels meteen juridisch 'waterdicht' en*  
*4.3. De beleidsregels formaliseren ook bestaand beleid.*

### D. Aanvullende overwegingen

1. in de nota reclamebeleid staat dat sandwichborden voor 'handelsreclame' mogen staan op /of langs de volgende toegangswegen:
 

|                             |                                                            |
|-----------------------------|------------------------------------------------------------|
| o Augustinusga:             | It Oast, It West                                           |
| o Boelenslaan:              | Boelenswei                                                 |
| o Buitenpost:               | Oost, West, Jeltingalaan, Kuipersweg, Kranswier            |
| o Drogeham:                 | Tillewei, de Sannen                                        |
| o Gerkesklooster/ Stroobos: | Verlaatsterweg (2x)                                        |
| o Harkema:                  | Reitsmastrjitte, Warmoltstrjitte                           |
| o Kootstertille:            | Alde Dyk, Markowei                                         |
| o Surhuisterveen:           | Gedempte Vaart, Koartwald, Groningerstraat, Vierhuisterweg |

- Surhuizum: It Sûd, It Noard
- Twijzel: Optwizel, Mounewei, Wedzebuorren
- Twijzelerheide: Bjirkewei (2x)

Vraag die in het presidium nog even aan de orde kan komen is of u het wenselijk vindt om een voorschrift van deze strekking ook op te (laten) nemen in de beleidsregels voor 'verkiezingsreclame'?

2. In de conceptbeleidsregels staat voor de sandwichborden geen maximum per partij per dorp. Als de angst bestaat dat de voorgestelde beleidsregels leiden tot een 'oerwoud' aan borden van één of meer partijen, bestaat de mogelijkheid om te regelen dat elke partij per dorp een maximum aan borden mag plaatsen. Uiteraard is het mogelijk om het maximum te laten afhangen van de grootte van het dorp.